

Antoni Malczak urodził się w 1948 roku. Jest absolwentem Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia im. Fryderyka Chopina w Nowym Sączu, Studium Nauczycielskiego w Nowym Sączu oraz Akademii Muzycznej w Krakowie. W latach 1969–1978 pracował jako nauczyciel w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia w Nowym Sączu, a od roku 1978 w Wojewódzkim Ośrodku Kultury. W 1980 r. objął funkcję dyrektora tej instytucji.

Kiedy obejmował stanowisko dyrektora, stały przed nim dwa ważne zadania: rozwój działalności merytorycznej i znalezienie dla instytucji odpowiedniej siedziby. W trudnej sytuacji politycznej udało mu się wypracować program działalności merytorycznej oderwany od ówczesnej polityki. Stało się tak przede wszystkim dzięki oparciu działalności WOK-u o amatorski ruch artystyczny, w szczególności niezwykle bujny na Sądecczyźnie ruch folklorystyczny.

W 1989 r. ośrodek przeniósł się do willi Marya i zajął pomieszczenia, w których niegdyś pracował i mieszkał artysta Bolesław Barbacki. W 1991 r. uroczyście otwarto Galerię Obrazów Bolesława Barbackiego. Postać tego wybitnego malarza naprowadziła pana dyrektora Malczaka na historię Towarzystwa Gimnastycznego Sokół. „W ten sposób opatrność połączyła moje zawodowe życie z historią tej niezwyklej i najstarszej sądeckiej organizacji społecznej” – powiedział kiedyś w jednym z wywiadów. Jedyną pamiątką i spektakularnym śladem działalności przedwojennego Towarzystwa Gimnastycznego SOKÓŁ w Nowym Sączu był właśnie budynek Sokolni Sądeckiej, który po odpowiednich remontach miał się okazać znakomitą siedzibą dla ośrodka kultury, którym zarządzał dyrektor Antoni Malczak. Pan dyrektor wkrótce doprowadził także do reaktywacji w Nowym Sączu samego Towarzystwa Gimnastycznego SOKÓŁ, którego rejestracja nastąpiła 16 września 1993 r. Był również inicjatorem i realizatorem rozbudowy zabytkowego obiektu SOKOŁA. Prace przy gruntownej przebudowie gmachu oraz budowie nowego obiektu Galerii Sztuki Współczesnej BWA SOKÓŁ trwały od 1994 do 2010, czyli aż 17 lat.

W obiekcie tym mieści się profesjonalna scena teatralno-koncertowa z widownią na około 300 miejsc, a także 5 sal kameralnych oraz Galeria Sztuki Współczesnej BWA SOKÓŁ. Zmodernizowany gmach sądeckiego SOKOŁA jest jednym z największych i najbardziej funkcjonalnych obiektów kultury w Polsce. Realizacja wspomnianych inwestycji przypadła na okres wielkich przemian politycznych i administracyjnych w kraju. W 1998 r. zlikwidowane zostało województwo nowosądeckie. Państwowy Wojewódzki Ośrodek Kultury przeszedł wtedy w gestię samorządu województwa małopolskiego. W 1999 r. instytucja przyjęła nazwę Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ, oddając w ten sposób hołd sokolej tradycji.

Jako dyrektor instytucji pan Antoni Malczak jest pomysłodawcą, inicjatorem i realizatorem wielu przedsięwzięć i projektów kulturalnych o wymiarze międzynarodowym oraz projektów lokalnie

animujących i stymulujących życie kulturowe Małopolski, realizowanych cyklicznie aż do tej pory. Są to m.in.:

- Międzynarodowy Festiwal Sztuki Wokalnej im. Ady Sari (od 1985 r.),
- „Święto Dzieci Gór”, czyli Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych (od 1992 r.),
- Sąddecki Festiwal Muzyczny „Iubilaei Cantus” (od 1995 r.),
- Międzynarodowy Festiwal Wirtuozerii i Żartu Muzycznego „Fun and Classic” (od 2001 r.),
- Festiwal Muzyki Organowej „L'arte organica”(od 2002r.).

My, jako Fundacja Nomina Rosae i Sąddecki Sztetl, również mamy zaszczyt już od dawna stale współpracować z Panem Dyrektorem Antonim Malczakiem. Od ponad trzynastu lat w MCK SOKÓŁ odbywa się organizowany przez nas wspólnie z tą instytucją program edukacyjno-historyczny „Labirynt Historii”, którego celem jest propagowanie kultury pokoju. Otwartość i chęć współpracy Pana Dyrektora pozwoliły nam razem zrealizować liczne pomysły Fundacji i Sztetlu, w tym program „Jesienna Jesziwa” czy cykl „Tętno życia”, poświęcone historii i kulturze żydowskiej, „Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu”, liczne spektakle oraz projekcje filmowe. W zeszłym roku MCK SOKÓŁ zostało także współproducentem naszego pełnometrażowego filmu o Bolesławie Barbackim pt. „Portret Polaka”.

W Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ pod kierownictwem Antoniego Malczaka wypracowano modelowy system ochrony dziedzictwa kulturowego i promocji kultury regionalnej. Instytucja każdego roku realizuje ponad 20 znaczących przeglądów, konkursów i festiwali, których zadaniem jest ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego oraz kilkanaście różnych form kształcenia i doskonalenia animatorów ruchu regionalnego.

Dyrektor Malczak jest honorowym członkiem Polskiego Stowarzyszenia Pedagogów Śpiewu, członkiem-założycielem Polskiego Towarzystwa Etnochoreologicznego, Polskiej Sekcji CIOFF (Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Folklorystycznych, Festiwali Sztuki Ludowej). Został także odznaczony „Medalem Komisji Edukacji Narodowej” (w 1998 r.), brązowym medalem Zasłużony Kulturze GLORIA ARTIS, przyznany w roku 2008 przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Złotym Krzyżem Zasługi, przyznany przez Prezydenta RP w roku 2013.

Pan dyrektor Antoni Malczak jest osobą niezwykłą, możemy nawet powiedzieć, że tytanem pracy, a zarazem człowiekiem wrażliwym na kulturę i historię. Człowiekiem skoncentrowanym na aktywnej działalności zarówno na polu kultury, ale także w sferze dialogu. Osobą, która przyczynia się także do tworzenia lepszej przyszłości dla nas wszystkich, opartej na wzajemnym szacunku i miłości do kultury w jej różnorodnych przejawach. Bez niego obraz kultury Sądecczyzny nie byłby teraz tak bogaty jak jest.

Maria Molenda